

Tej Szakmaközi Szervezet és TermékTanács

A tej termékpálya nyerstej alapár prognózisára vonatkozó modell értékelése

Kaposvári Egyetem – GTK, Marketing és Kereskedelem Tanszék

1. A modell általános értékelése

A Tej Szakmaközi Szervezet és TermékTanács célja a modell kialakításával az elmúlt évek nyerstej alapárában tapasztalható erőteljes ingadozás csökkentése, a kiszámíthatóbb, stabilabb termékpálya kialakítása. Ennek eszközeként kívánja alkalmazni az árak előrejelzésére a KE-GTK Marketing és Kereskedelem Tanszékéhez eljuttatott árkalkulációs modellt, amelynek erőjelzéseit az ágazat szereplői számára ajánlásként fogalmazza meg.

A kialakított számítási metódus alkalmas lehet arra, hogy a nyerstej alapár korábbi adatai, az ezt befolyásoló termelési tényezők változásai, valamint az irányadó piacok ármozgásai alapján megbízható adatokat szolgáltatson.

2. A modell elemeinek értékelése

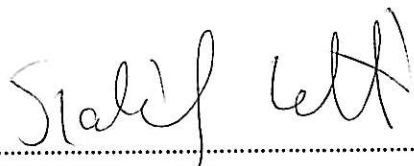
A modellben szereplő változók összeállítása megfelel annak a követelménynek, hogy jól reprezentálja a nyerstej alapárra ható tényezőket, ennek megfelelően alkalmas lehet a megbízható árelőrejelzésre. Megfontolandó, hogy a későbbiekben az egyes szempontok súlyait a későbbiekben – a modell alkalmazásának tapasztalatai alapján – újragondolják.

A közvetlen termelési oldalról mutatkozó befolyásoló faktorok mellett a modell magában foglalja az árfolyamváltozás kockázatait, valamint a mértékadó piacokon tapasztalható árak alakulását is. Ezzel integrálja a külső piaci hatásokat is, így elkerülve annak lehetőségét, hogy egy statikus, csak az erőforrás oldalról közelítő ár-ajánlást fogalmazzon meg.

Az ár-előrejelző rendszer logikájának harmadik eleme a szubjektív, szakmai értékítélet érvényre juttatásának lehetősége. Ez a Tej Szakmaközi Szervezet és TermékTanács szakmai véleményének modellbe történő integrálásának esélyét biztosítja. Ennek megfelelően az objektív, mérhető adatokból levezethető árkalkulációba integrálható egy szubjektív, a szakmai értékítéleten alapuló elem is. Ennek köszönhetően beépül a modellbe a szakma előzetes, jövőbeli árakra vonatkozó várakozása is.

Összefoglalóan megállapítható tehát, hogy a modell alkalmas a nyerstej alapár előrejelzésére a jelenlegi formájában is. Megfontolandó ugyanakkor, hogy a működtetés tapasztalatai, a szakmai közönség fogadtatása alapján a modellbe vont változók súlya hogyan alakuljon a jövőben, valamint a modell elfogadottságának, megbízhatóságának javítása érdekében összevethető más EU országokban használatos árelőrejelző rendszerekkel.

Kaposvár, 2012. március 20.

Dr. Szakály Zoltán, egyetemi docens

Tanszékvezető, Marketing és Kereskedelem Tanszék